

31e Conferentie van de commissarissen voor gegevensbescherming
Madrid, Spanje
4-6 november 2009

Resolutie betreffende internationale privacynormen

Indieners:

- Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (Frankrijk);
- Irish Data Protection Commissioner (Ierland);
- Office of the Privacy Commissioner of Canada (Canada);
- Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit (Duitsland);
- Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming;
- Garante per la Protezione dei Dati personali (Italië);
- College Bescherming Persoonsgegevens (Nederland);
- New Zealand Privacy Commissioner (Nieuw-Zeeland);
- Agencia Española de Protección de Datos (Spanje);
- Office for Personal Data Protection (Tsjechië);
- Information Commissioner's Office (Verenigd Koninkrijk);
- Préposé fédéral à la protection des données et à la transparence (Zwitserland).

Mede-indieners:

- Agència Andorrana de Protecció de Dades (Andorra);
- Agència Catalana de Protecció de Dades (Catalonië);
- Agencia de Protección de Datos de la Comunidad de Madrid (Spanje);
- Agencia Vasca de Protección de Datos (Spanje);
- Office of the Data Protection Supervisor (Eiland Man);
- Estonian Data Protection Inspectorate (Estland);
- State Data Protection Inspectorate of the Republic of Lithuania (Litouwen);
- Berliner Beauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit (Duitsland);
- Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz (Schleswig-Holstein);
- Dirección Nacional de Protección de Datos Personales (Argentinië);
- Commissioner for Data Protection (Malta);
- Commission on Computers and Liberties (Burkina Faso);
- Personal Data Protection Commissioner (Cyprus);
- Data Protection Ombudsman (Finland);
- Information Commissioner (Slovenië);
- Hellenic Data Protection Authority (Griekenland).

Zij merken op:

De 30e internationale Conferentie van de commissarissen voor gegevensbescherming keurde in Straatsburg de Resolutie goed over de dringende nood aan privacybescherming in een wereld zonder grenzen en aan een Gezamenlijk voorstel van internationale normen voor privacy en gegevensbescherming.

De resolutie verleende een mandaat voor de oprichting van een Werkgroep gecoördineerd door de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit als organisator van de 31e Conferentie. De werkgroep werd samengesteld uit geïnteresseerde gegevensbeschermingsautoriteiten. Het mandaat ervan bestond erin

een Gezamenlijk voorstel van internationale normen voor privacy en gegevensbescherming uit te werken en dit voor te leggen tijdens de 31e Conferentie.

In lijn met dit mandaat heeft de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit een Werkgroep opgericht en de werkzaamheden daarvan ondersteund en gecoördineerd om te komen tot een Gezamenlijk voorstel voor een ontwerp van internationale normen.

De Werkgroep heeft een Gemeenschappelijk voorstel opgesteld voor een ontwerp van internationale normen voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Het voorstel is gebaseerd op beginselen uit verschillende instrumenten, richtlijnen of aanbevelingen met internationaal toepassingsgebied, waarover een brede consensus heerst in hun respectieve geografische, economische of juridische gebieden.

Bij de uitwerking van het Gezamenlijk voorstel werd ervan uitgegaan dat al deze beginselen en gemeenschappelijke benaderingswijzen waardevolle elementen aanbrengen voor de verdediging en de verbetering van privacy en persoonlijke informatie. Bedoeling is deze beginselen verder uit te werken door oplossingen en specifieke bepalingen aan te reiken die van toepassing zouden kunnen zijn ongeacht de eventuele verschillen tussen de verscheidene bestaande modellen voor de bescherming van privacy en persoonsgegevens.

Dienovereenkomstig beslist de Conferentie:

1. Het Gezamenlijk voorstel voor een ontwerp van internationale normen voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens gunstig te onthalen (bijlage 1 bij deze resolutie). Het Gezamenlijk voorstel toont aan dat dergelijke normen haalbaar zijn en is een nieuwe stap in de ontwikkeling – te gelegener tijd – van een bindend internationaal instrument.
2. Te verklaren dat het Gezamenlijk voorstel een geheel aan beginselen, rechten, plichten en procedures uiteenzet waaraan elk rechtssysteem ten behoeve van gegevensbescherming en privacy moet proberen te voldoen. De verwerking van persoonsgegevens in de publieke en private sector zou volgens een internationaal meer uniforme aanpak plaatsvinden, waarvan de kenmerken hieronder beschreven staan:
 - a. eerlijk, rechtmatig en proportioneel met betrekking tot welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden;
 - b. gebaseerd op een transparant beleid, waarbij de betrokkenen voldoende worden geïnformeerd en niet willekeurig worden gediscrimineerd;
 - c. implementatie van de beginselen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid, ook al worden de verwerkingen uitgevoerd door dienstverleners in naam van de verantwoordelijke voor de verwerking;
 - d. gepastere garanties voor gevoelige gegevens;
 - e. de garantie dat persoonsgegevens die internationaal worden doorgegeven het beschermingsniveau genieten van de bovenvermelde normen;
 - f. onderworpen aan controle van onafhankelijke en onpartijdige toezichthoudende overheden met toereikende bevoegdheden en middelen die eveneens verband houden met hun verplichting tot onderlinge samenwerking;
 - g. in een nieuw en modern kader van proactieve maatregelen, die er bijvoorbeeld in het bijzonder op gericht zijn om lekken te voorkomen en op te sporen en gebaseerd zijn op zowel de benoeming van aangestelden voor de gegevensbescherming als assessments van de impact op de privacy.

3. De overheden voor de bescherming van persoonsgegevens en privacy die officieel erkend zijn als deelnemers van de Internationale Conferentie ertoe uit te nodigen het Gezamenlijk voorstel voor een ontwerp van Internationale normen voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens zo wijd mogelijk te verspreiden.
4. De organiserende overheden van de 31e en 32e Internationale Conferentie te belasten met de coördinatie van een Ondersteuningsgroep samengesteld uit geïnteresseerde gegevensbeschermingsautoriteiten, die verantwoordelijk zal zijn voor:
 - a. de verspreiding en promotie van het Gezamenlijk voorstel bij de relevante private instanties, deskundigen en nationale en internationale overheden, in het bijzonder de instellingen en organisaties vermeld in de Verklaring van Montreux, en dit als basis voor verdere werkzaamheden met de bedoeling een bindende internationale conventie uit te werken;
 - b. onderzoek naar en feedback over andere manieren waarop het Gezamenlijk voorstel gebruikt zou kunnen worden als basis voor internationaal begrip en internationale samenwerking wat gegevensbescherming en privacy betreft, vooral om internationale doorgiften van persoonsgegevens mogelijk te maken op een wijze die de rechten en vrijheden van individuen waarborgt.
5. De Ondersteuningsgroep te verzoeken:
 - a. haar werkzaamheden te coördineren met de "Stuurgroep voor Vertegenwoordiging bij Internationale Organisaties" van de Conferentie;
 - b. tijdens de 32e Internationale Conferentie verslag uit te brengen over relevante stappen voorwaarts om blijvende aandacht te garanderen voor het onderwerp van deze resolutie.

Toelichting

De 30e Internationale Conferentie van Commissarissen voor gegevensbescherming aanvaardde de Resolutie over de dringende nood aan privacybescherming in een wereld zonder grenzen en aan een **Gezamenlijk voorstel van Internationale normen voor privacy en gegevensbescherming**, die gezamenlijk werd ingediend door de gegevensbeschermingsautoriteiten van Zwitserland en Spanje, met de steun van twintig andere autoriteiten.

In deze resolutie herinnerde de Conferentie aan verschillende verklaringen en resoluties die de afgelopen tien jaar werden aangenomen met als doel het universele karakter te van het recht op bescherming van persoonsgegevens en privacy uit te diepen. Deze resoluties riepen er eveneens toe op een universele conventie uit te werken voor de bescherming van individuen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Bovendien stelde de resolutie dat de Conferentie het recht op gegevensbescherming en privacy beschouwde als een individueel grondrecht ongeacht nationaliteit of woonplaats. Zij merkte daarbij op dat de aanhoudende ongelijkheden in de wereld wat gegevensbescherming en privacy betreft, vooral omdat vele landen nog geen adequate wetgeving hebben goedgekeurd, nadelig zijn voor de uitwisseling van persoonsgegevens en de implementatie van doeltreffende wereldwijde gegevensbescherming.

Bijgevolg bevatte de resolutie de overtuiging van de Conferentie dat de erkenning van deze rechten een universeel juridisch bindend instrument vereist. Dit instrument moet de gemeenschappelijke gegevensbeschermings- en privacybeginselen vastleggen die reeds omschreven zijn in verschillende instrumenten, zich op deze beginselen inspireren en ze aanvullen, en de internationale samenwerking tussen de gegevensbeschermingsautoriteiten versterken.

In dit opzicht gaf de resolutie uitdrukking aan de steun van de Conferentie voor de inspanningen van de Raad van Europa om het fundamentele recht op gegevensbescherming en privacy te verdiepen en de landen ertoe uit te nodigen, of zij nu lid zijn of niet, om de Conventie voor de bescherming van individuen met betrekking tot de automatische verwerking van persoonsgegevens en het aanvullend protocol daarvan goed te keuren. Tegelijkertijd bevestigde de resolutie dat de Conferentie de acties ondersteunt van de APEC, de OESO en andere regionale en internationale fora om doeltreffende middelen te ontwikkelen om de verbetering van internationale normen voor gegevensbescherming en privacy te een duwtje in de rug te geven.

De resolutie gaf de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit als organisator van de 31e Internationale Conferentie de opdracht om een Werkgroep op te richten en te coördineren bestaande uit geïnteresseerde gegevensbeschermingsautoriteiten. De doelstelling was een Gezamenlijk voorstel van internationale normen voor privacy- en persoonsgegevensbescherming uit te werken en dit voor te leggen op de zitting achter gesloten deuren tijdens de Conferentie.

De resolutie bevatte een lijst van criteria als basis voor dit Gezamenlijk voorstel, en stelde in het bijzonder dat het voorstel moest worden uitgewerkt met brede deelname van publieke en private organisaties en instellingen, met als doel een zo groot mogelijke institutionele en sociale consensus te bereiken.

In overeenstemming met dit mandaat richtte de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit de Werkgroep op vermeld in de resolutie, en ondersteunde en coördineerde zij de uitwerking van een Gezamenlijk voorstel voor een ontwerp van internationale normen.

De Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit verstuurde uitnodigingen voor de voorbereidende vergadering van de Werkgroep naar alle gegevensbeschermingsautoriteiten die officieel deelnemen aan de Conferentie. De autoriteiten die opgesomd staan in Bijlage 2* toonden zich bereid om deel te nemen aan de werkzaamheden van de Werkgroep en werden er dan ook lid van.

De Werkgroep kwam bijeen in januari en juni 2009. De eerste vergadering leidde tot een akkoord over de methodologie voor het opstellen van het Gezamenlijk voorstel en over het materiële toepassingsgebied ervan, terwijl tijdens de tweede vergadering een meer gevorderde versie van het ontwerpvoorstel werd besproken om het vervolgens voor te leggen aan de 31e Conferentie.

Volgens de criteria en de methodologie van de Resolutie van Straatsburg, met de goedkeuring van de Werkgroep, verrichtte de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit intensieve werkzaamheden en werkte zij verschillende documenten uit met bijdragen van zowel gegevensbeschermingsautoriteiten en andere publieke instellingen voorgegevensbescherming als deskundigen uit de industrie, de juridische sector, de academische wereld, internationale organisaties en ngo's.

De Werkgroep stelde meer in het bijzonder een Gezamenlijk voorstel op voor een ontwerp van Internationale normen voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, op basis van beginselen uit verschillende bestaande instrumenten, richtlijnen of aanbevelingen met internationaal toepassingsgebied waarover een brede consensus heerst in hun respectievelijk geografisch, economisch of juridisch gebied.

Het Gezamenlijk voorstel werd uitgewerkt met als vertrekpunt dat al deze beginselen en gemeenschappelijke methoden waardevolle elementen aanbrengen voor de bescherming en verbetering van privacy en persoonlijke informatie. Bedoeling is deze beginselen uit te werken door oplossingen en

specifieke bepalingen aan te reiken die van toepassing zouden kunnen zijn ongeacht eventuele verschillen tussen de verscheidene modellen voor privacy- en gegevensbescherming.

* Leden van de Werkgroep:

COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER (België)
COMMISSION ON COMPUTERS AND LIBERTIES (Burkina Faso)
OFFICE OF THE PRIVACY COMMISSIONER OF CANADA (Canada)
COMMISSION D'ACCÈS À L'INFORMATION DU QUÉBEC (Canada)
BERLINER BEAUFTRAGTER FÜR DATENSCHUTZ UND INFORMATIONSFREIHEIT (Duitsland)
BUNDESBEAUFTRAGTE FÜR DEN DATENSCHUTZ UND DIE INFORMATIONSFREIHEIT (Duitsland)
UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ (Schleswig-Holstein)
EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING
COMMISSION NATIONALE DE L'INFORMATIQUE ET DES LIBERTÉS (Frankrijk)
OFFICE OF THE PRIVACY COMMISSIONER FOR PERSONAL DATA (Hong Kong)
IRISH DATA PROTECTION COMMISSIONER (Ierland)
GARANTE PER LA PROTEZIONE DEI DATI PERSONALI (Italië)
COLLEGE BESCHERMING PERSOONSGEGEVENS (Nederland)
NEW ZEALAND PRIVACY COMMISSIONER (Nieuw-Zeeland)
ÖSTERREICHISCHE DATENSCHUTZKOMMISSION (Oostenrijk)
COMISSÃO NACIONAL DE PROTECÇÃO DE DADOS (Portugal)
AGÈNCIA CATALANA DE PROTECCIÓ DE DADES (Spanje)
AGENCIA ESPAÑOLA DE PROTECCIÓN DE DATOS (Spanje)
AGENCIA DE PROTECCIÓN DE DATOS DE LA COMUNIDAD DE MADRID (Spanje)
AGENCIA VASCA DE PROTECCIÓN DE DATOS (Spanje)
INFORMATION COMMISSIONER (Slovenië)
OFFICE FOR PERSONAL DATA PROTECTION (Tsjechië)
INFORMATION COMMISSIONER'S OFFICE (Verenigd Koninkrijk)
PRÉPOSÉ FÉDÉRAL À LA PROTECTION DES DONNÉES ET À LA TRANSPARENCE (Zwitserland)

Bijlage 1: Gezamenlijk voorstel voor een ontwerp van internationale normen voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

Deel I: Algemene bepalingen

1. Doelstelling

Het doel van onderhavig document is:

- a. een geheel aan rechten en beginselen definiëren die een doeltreffende en internationaal uniforme privacybescherming garanderen met betrekking tot persoonsgegevens; en
- b. internationale persoonsgegevensstromen in een geglobaliseerde wereld vereenvoudigen.

2. Definities

In het kader van dit document betekent:

- a. "persoonsgegevens": alle informatie betreffende een geïdentificeerde natuurlijke persoon of een persoon die met alle mogelijke redelijke middelen zou kunnen worden geïdentificeerd;
- b. "verwerking": elke bewerking of geheel van bewerkingen, al dan niet geautomatiseerd, uitgevoerd op persoonsgegevens, zoals de verzameling, bewaring, mededeling, schrapping of het gebruik ervan;
- c. "betrokkene": de natuurlijke persoon wiens gegevens verwerkt worden;
- d. "verantwoordelijke persoon": elke natuurlijke persoon of publieke of private organisatie die alleen of gezamenlijk met anderen over de verwerking beslist;
- e. "verwerkingsdienstverlener": elke natuurlijke persoon of organisatie, verschillend van de verantwoordelijke persoon, die persoonsgegevens verwerkt in naam van de verantwoordelijke persoon.

3. Toepassingsgebied

1. Dit document is van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens die worden uitgevoerd in de publieke of private sector, geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd of op een andere gestructureerde wijze.
2. Toepasselijke nationale wetgeving kan vastleggen dat de bepalingen van dit document niet van toepassing zijn op verwerkingen van persoonsgegevens door een natuurlijke persoon in het kader van activiteiten die uitsluitend betrekking hebben op zijn privé- en gezinsleven.

4. Bijkomende maatregelen

1. Individuele landen kunnen het beschermingsniveau dat dit document biedt aanvullen met bijkomende maatregelen die een betere privacybescherming garanderen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.
2. De bepalingen van dit document zullen in elk geval een geschikte basis voor internationale doorgiften van persoonsgegevens, op voorwaarde dat dergelijke doorgiften plaatsvinden overeenkomstig afdeling 15 van dit document.

5. Beperkingen

Individuele landen kunnen het toepassingsgebied beperken van de bepalingen van afdelingen 7 tot 10 en 16 tot 18 van dit document, indien nodig in een democratische maatschappij in het belang van de nationale en/of openbare veiligheid, voor de bescherming van de volksgezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Dergelijke beperkingen moeten uitdrukkelijk vastgelegd zijn in nationale wetgeving, die gepaste garanties biedt en grenzen bepaalt met het oog op het bewaren van de rechten van de betrokkenen.

Deel II: Basisbeginselen

6. Rechtmatigheids- en eerlijkheidsbeginsel

1. Persoonsgegevens moeten op eerlijke wijze worden verwerkt overeenkomstig de toepasselijke nationale wetgeving en mits de rechten en vrijheden van individuen zoals vermeld in dit document in acht worden genomen. Ook de doeleinden en beginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.
2. Meer in het bijzonder zal elke verwerking van persoonsgegevens die aanleiding geeft tot onrechtmatige of willekeurige discriminatie van de betrokkene beschouwd worden als oneerlijk.

7. Finaliteitsbeginsel

1. Verwerkingen van persoonsgegevens moeten beperkt zijn tot de verwezenlijking van de welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden van de verantwoordelijke persoon.
2. De verantwoordelijke persoon mag geen enkele verwerking uitvoeren die niet verenigbaar is met de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens werden verzameld, tenzij hij de ondubbelzinnige toestemming van de betrokkene heeft.

8. Proportionaliteitsbeginsel

1. Verwerkingen van persoonsgegevens moeten beperkt zijn tot verwerkingen die toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden beschreven in de vorige afdeling.
2. Meer in het bijzonder moet de verantwoordelijke persoon redelijke inspanningen leveren om de verwerkte gegevens te beperken tot het strikt noodzakelijke minimum.

9. Beginsel van gegevenskwaliteit

1. De verantwoordelijke persoon moet te allen tijde garanderen dat de persoonsgegevens nauwkeurig, toereikend en bijgewerkt zijn, zodat de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt kunnen worden verwezenlijkt.
2. De verantwoordelijke persoon moet de bewaartermijn van de verwerkte persoonsgegevens beperken tot het strikt noodzakelijke minimum. Wanneer de persoonsgegevens niet langer noodzakelijk zijn voor de doeleinden die de verwerking rechtvaardigen, moeten zij bijgevolg worden geschrapt of geanonimiseerd.

10. Openheidsbeginsel

1. Elke verantwoordelijke persoon is verplicht een transparant beleid te hanteren met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.
2. De verantwoordelijke persoon moet de betrokkenen ten minste informatie verstrekken over de identiteit van de verantwoordelijke persoon, het vooropgestelde doeleinde van de verwerking, de bestemmingen aan wie hun persoonsgegevens zullen worden meegedeeld en hoe zij de rechten beschreven in dit document kunnen uitoefenen, evenals alle andere informatie die noodzakelijk is om een eerlijke verwerking van dergelijke persoonsgegevens te garanderen.
3. Als de persoonsgegevens rechtstreeks van de betrokkene werden verkregen, moet deze informatie worden medegedeeld op het moment van de gegevensinzameling, tenzij ze reeds verstrekt werd.
4. Als de persoonsgegevens niet rechtstreeks van de betrokkenen werden verkregen, moet de verantwoordelijke persoon hun ook informeren over de bron van de persoonsgegevens. Deze informatie moet worden verstrekt binnen een redelijke tijdsspanne, maar mag worden vervangen door alternatieve maatregelen als het onmogelijk is aan deze voorwaarde te voldoen of als dit onevenredig veel moeite kost.
5. Alle informatie die aan de betrokkenen wordt verstrekt moet worden medegedeeld in begrijpelijke vorm, d.w.z. in duidelijke en gewone taal, in het bijzonder voor alle verwerkingen waarbij minderjarigen betrokken zijn.

6. Als de persoonsgegevens online worden ingezameld via elektronische communicatienetwerken, dan moeten de verplichtingen beschreven in de eerste en tweede paragraaf van deze afdelingen worden nageleefd door privacy policy's te publiceren die eenvoudig raadpleegbaar en vindbaar zijn, en alle bovenvermelde informatie bevatten.

11. Verantwoordelijkheidsbeginsel

De verantwoordelijke persoon moet:

- a. alle noodzakelijke maatregelen nemen om de beginselen en verplichtingen na te leven die beschreven staan in dit document en in alle toepasselijke nationale wetgeving.
- b. beschikken over de noodzakelijke interne mechanismen om dergelijke naleving aan te tonen aan zowel de betrokkenen als de toezichhoudende overheden bij uitoefening van hun bevoegdheden, zoals bepaald in afdeling 23.

Deel III: Rechtmatigheid van de verwerkingen

12. Algemeen rechtmatigheidsbeginsel

1. Persoonsgegevens mogen in het algemeen enkel verwerkt worden in een van de volgende gevallen:
 - a. als de betrokken personen hun vrije, ondubbelzinnige en geïnformeerde toestemming hebben gegeven;
 - b. als een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke persoon de verwerking rechtvaardigt, en de gerechtvaardigde belangen, rechten en vrijheden van de betrokken personen niet zwaarder doorwegen;
 - c. als de verwerking noodzakelijk is voor het onderhouden of het uitvoeren van een juridische relatie tussen de verantwoordelijke persoon en de betrokken persoon;
 - d. als de verwerking ingevolge toepasselijke nationale wetgeving noodzakelijk is om een verplichting van de verantwoordelijke persoon na te leven, of als zij wordt uitgevoerd door een overheid indien noodzakelijk voor de gerechtvaardigde uitoefening van haar bevoegdheden;
 - e. in uitzonderlijke omstandigheden die het leven, de gezondheid of de veiligheid van de betrokken persoon of een andere persoon bedreigen.
2. De verantwoordelijke persoon moet in eenvoudige, snelle en doeltreffende procedures voorzien waarmee de betrokken personen hun toestemming te allen tijde kunnen intrekken. Deze procedures mogen geen enkele onterechte vertraging of kost impliceren, noch enige vorm van winst voor de verantwoordelijke persoon.

13. Gevoelige gegevens

1. De volgende persoonsgegevens worden beschouwd als gevoelig:
 - a. gegevens die een invloed hebben op de meest intieme levenssfeer van de betrokkene; of
 - b. gegevens die in geval van misbruik aanleiding kunnen geven tot:
 - i. onrechtmatige of willekeurige discriminatie; of
 - ii. een ernstig risico voor de betrokkene.
2. Meer in het bijzonder zullen persoonsgegevens die mogelijk betrekking hebben op aspecten zoals raciale of etnische oorsprong, politieke standpunten of filosofische of religieuze overtuigingen, evenals gegevens betreffende de gezondheid of het seksleven, beschouwd worden als gevoelige gegevens. Toepasselijke nationale wetgeving kan andere categorieën gevoelige gegevens bepalen als werd voldaan aan de voorwaarden vermeld in de vorige paragraaf.
3. Met toepasselijke nationale wetgeving die bijkomende voorwaarden vastlegt voor de verwerking van gevoelige persoonsgegevens moeten afdoende garanties worden geboden om de rechten van de betrokkenen te vrijwaren.

14. Verwerkingsdiensten

De verantwoordelijke persoon mag de verwerking van persoonsgegevens laten uitvoeren door een of meer dienstverleners zonder dat dit beschouwd wordt als een mededeling van gegevens aan derden, op voorwaarde dat:

- a. de verantwoordelijke persoon ervoor zorgt dat de verwerkingsdienstverlener op zijn minst het beschermingsniveau garandeert van dit document en de toepasselijke nationale wetgeving.
- b. de juridische relatie is terug te voeren op een contract of een juridisch instrument waarmee het bestaan, het toepassingsgebied en de inhoud van deze relatie kunnen worden bewezen. Bovendien moet het contract de verplichting bevatten voor de verwerkingsdienstverlener om de bedoelde garanties te eerbiedigen en ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens verwerkt worden overeenkomstig de instructies van de verantwoordelijke persoon.

15. Internationale doorgiften

1. Internationale doorgiften van persoonsgegevens mogen in het algemeen plaatsvinden als de Staat waar de gegevens naar worden doorgegeven ten minste het beschermingsniveau biedt van dit document.
2. Internationale doorgiften van persoonsgegevens naar landen die niet het beschermingsniveau van dit document bieden, zullen toch kunnen plaatsvinden als zij die verwachten data door te geven garanderen dat de bestemming een dergelijk beschermingsniveau biedt; deze garantie kan bijvoorbeeld het resultaat zijn van specifieke modelovereenkomsten. Als doorgifte in het bijzonder plaatsvindt binnen bedrijven of multinationals kunnen deze garanties vervat zijn in interne, verplicht na te leven privacyregels.
3. Nationale wetgeving die van toepassing is op zij die verwachten gegevens door te geven kan, bovendien een internationale doorgifte van persoonsgegevens toelaten naar Staten die niet het beschermingsniveau van dit document bieden, indien zulks noodzakelijke en in het belang van de betrokkene is in het kader van een contractuele relatie, met als doel de vitale belangen van de betrokkene of een andere persoon te verdedigen, of wanneer dit juridisch gezien vereist is ter wille van een zwaarwegend algemeen belang.
 - Toepasselijke nationale wetgeving kan aan de toezichhoudende overheden de bevoegdheden toekennen waarnaar verwezen wordt in afdeling 23, om een aantal of alle internationale doorgiften toe te staan die binnen hun rechtsgebied vallen, vóór ze plaatsvinden. In elk geval moeten zij die verwachten een internationale doorgifte van persoonsgegevens uit te voeren in staat zijn aan te tonen dat de doorgifte de garanties van dit document eerbiedigt, in het bijzonder wanneer de toezichhoudende overheden dit vereisen overeenkomstig de bevoegdheden vastgelegd in paragraaf 23.2.

Deel IV: Rechten van de betrokkene

16. Recht op toegang

1. De betrokkene heeft het recht om op verzoek van de verantwoordelijke persoon informatie te krijgen over de specifieke persoonsgegevens die verwerkt worden, evenals over de bron van deze gegevens, de doeleinden van de gegevensverwerking en de bestemmingen of categorieën bestemmingen aan wie de gegevens worden of zullen worden medegedeeld.
2. Alle informatie die moet worden medegedeeld aan de betrokkene moet een begrijpelijke vorm hebben, d.w.z. gekenmerkt zijn door duidelijk en simpel taalgebruik.
3. De herhaaldelijke uitoefening van dit recht, waardoor de verantwoordelijke persoon verschillende verzoeken op korte tijd zou moeten beantwoorden, kan beperkt worden door toepasselijke nationale wetgeving tenzij de betrokkene een geldige reden kan opgeven wanneer hij dit recht uitoefent.

17. Recht op verbetering en schrapping

1. De betrokkene heeft het recht de verantwoordelijke persoon te verzoeken om schrapping of verbetering van persoonsgegevens die mogelijk onvolledig, onnauwkeurig, onnodig of overmatig zijn.
2. Indien gerechtvaardigd moet de verantwoordelijke persoon overgaan tot de verzochte verbetering of schrapping. De verantwoordelijke persoon moet derden aan wie de gegevens werden medegedeeld – indien die gekend zijn – hiervan op de hoogte brengen.
3. Schrapping van persoonsgegevens is niet gerechtvaardigd als de persoonsgegevens bewaard moeten worden voor de uitvoering van een verplichting van de verantwoordelijke persoon krachtens toepasselijke nationale wetgeving, of overeenkomstig eventuele contractuele relaties tussen de verantwoordelijke persoon en de betrokkene.

18. Recht op verzet

1. De betrokkene kan zich verzetten tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens als er een gerechtvaardigde reden is die betrekking heeft op zijn specifieke geval.
2. De uitoefening van dit recht op verzet is niet gerechtvaardigd als de verwerking noodzakelijk is voor de naleving van een verplichting van de verantwoordelijke persoon krachtens toepasselijke nationale wetgeving.
3. Elke betrokkene kan zich eveneens verzetten tegen beslissingen met een juridische uitwerking die uitsluitend gebaseerd zijn op een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, behalve wanneer de beslissing specifiek gevraagd werd door de betrokkene of wanneer ze noodzakelijk is voor het aangaan, onderhouden of uitvoeren van een juridische relatie tussen de verantwoordelijke persoon en de betrokkene. In dit laatste geval moet de betrokkene zijn standpunt kunnen duidelijk maken om zijn rechten of belangen te verdedigen.

19. Uitoefening van deze rechten

1. De rechten beschreven in afdeling 16 tot 18 van dit document kunnen worden uitgeoefend:
 - a. rechtstreeks door de betrokkene, die zijn identiteit voldoende duidelijk kenbaar zal maken aan de verantwoordelijke persoon;
 - b. via een vertegenwoordiger, die zijn statuut voldoende duidelijk moet maken aan de verantwoordelijke persoon.
2. De verantwoordelijke persoon moet procedures implementeren waarmee de betrokkenen de rechten bepaald in afdeling 16 tot 18 van dit document kunnen uitoefenen op eenvoudige, snelle en doeltreffende wijze. Deze procedures mogen geen onterechte vertraging of kost met zich meebrengen, noch enige vorm van winst voor de verantwoordelijke persoon.
3. Wanneer een verantwoordelijke persoon tot de conclusie komt dat de uitoefening van de rechten vastgelegd in dit deel niet gerechtvaardigd is krachtens toepasselijke nationale wetgeving, moet de betrokkene geïnformeerd worden over de redenen die aan de basis van deze conclusie liggen.

Deel V: Beveiliging

20. Beveiligingsmaatregelen

1. Zowel de verantwoordelijke persoon als om het even welke dienstverlener moeten de verwerkte persoonsgegevens beschermen met gepaste technische en organisatorische maatregelen om te allen tijde de integriteit, vertrouwelijkheid en beschikbaarheid van de gegevens te garanderen. Deze maatregelen hangen af van het bestaande risico, de mogelijke gevolgen voor de betrokkenen, de gevoelige aard van de persoonsgegevens, de stand van de techniek, het kader waarin de gegevens verwerkt worden en eventueel ook de verplichtingen vastgelegd in toepasselijke nationale wetgeving.
2. De betrokkenen moeten door de personen die ingeschakeld zijn in elke fase van de verwerking worden geïnformeerd over alle beveiligingslekken die hun geldelijke of niet-geldelijke rechten aanzienlijk zouden kunnen beïnvloeden, evenals over de maatregelen die werden genomen om de lekken weg te werken. Deze informatie moet te gelegener tijd worden verstrekt zodat de betrokkenen de bescherming van hun rechten kunnen afdwingen.

21. Vertrouwelijkheidsverplichting

De verantwoordelijke persoon en de personen die in elke fase van de verwerking ingeschakeld zijn, moeten de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens bewaren. Deze verplichting blijft bestaan zelfs nadat de relatie met de betrokkene of eventueel met de verantwoordelijke persoon beëindigd werd.

Deel VI: Naleving en toezicht

22. Proactieve maatregelen

Staten moeten via hun nationale wetgeving aanmoedigen dat zij die ingeschakeld zijn in om het even welke fase van de verwerking maatregelen implementeren om ervoor te zorgen dat de toepasselijke wetgeving over privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens beter wordt nageleefd. Dergelijke maatregelen zijn onder meer:

- a. implementatie van procedures ter preventie en opsporing van lekken, die gebaseerd kunnen zijn op gestandaardiseerde modellen voor informatiebeveiliging;
- b. aanduiding van een of meer aangestelden voor de gegevensbescherming of de privacy die voldoende zijn opgeleid en over voldoende middelen en bevoegdheden beschikken om hun toezichthoudende functies naar behoren te kunnen uitoefenen;
- c. periodieke implementatie van opleidings-, informatie- en sensibiliseringsprogramma's bij de leden van de organisatie, die erop gericht zijn de toepasselijke wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens beter te begrijpen, alsook de procedures die de organisatie voor dat doeleinde heeft vastgelegd;
- d. periodieke transparante audits door hiervoor opgeleide en liefst ook onafhankelijke partijen om na te gaan of de toepasselijke wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens wordt nageleefd, alsook de procedures die de organisatie voor dat doeleinde heeft vastgelegd;
- e. wijziging van informatiesystemen en/of –technologieën voor de verwerking van persoonsgegevens volgens de toepasselijke wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, meer in het bijzonder wanneer een beslissing genomen wordt over de technische specificaties en de ontwikkeling en implementatie deze systemen;
- f. implementatie van privacy impact assessments alvorens nieuwe informatiesystemen en/of –technologieën voor de verwerking van persoonsgegevens worden geïmplementeerd, alsook alvorens een nieuwe verwerkingsmethode voor persoonsgegevens in gebruik wordt genomen of aanzienlijke wijzigingen worden aangebracht aan een bestaande verwerking;
- g. goedkeuring van bindende praktijkcodes die elementen bevatten waarmee de doeltreffendheid kan worden gemeten wat naleving van de regels en het beschermingsniveau van persoonsgegevens betreft, en die eveneens effectieve maatregelen vastleggen in geval van niet-naleving;
- h. implementatie van een reactieplan met richtlijnen voor het geval een overtreding wordt vastgesteld van de toepasselijke wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, waaronder ten minste de verplichting om de oorzaak en de omvang van de overtreding te bepalen, de schadelijke effecten ervan te bepalen en gepaste maatregelen te nemen om toekomstige overtredingen te vermijden.

23. Toezicht

1. Overeenkomstig de nationale wetgeving moeten er in elk land een of meer toezichthoudende overheden zijn die verantwoordelijk zijn voor toezicht op de naleving van de beginselen in dit document.
2. Deze toezichthoudende overheden zijn onpartijdig en onafhankelijk, en hebben technische bekwaamheid, toereikende bevoegdheden en voldoende middelen om de verzoeken te behandelen die door de betrokkenen worden ingediend en om indien nodig onderzoek en interventies uit te voeren om naleving te garanderen van de toepasselijke nationale wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.
3. De betrokkenen hebben in elk geval, onverminderd de administratieve verhaalmogelijkheden bij de toezichthoudende overheid vermeld in bovenstaande paragrafen, waaronder gerechtelijk toezicht op hun beslissingen, de mogelijkheid om hun zaak rechtstreeks

aanhangig te maken bij de rechtbank om zo hun rechten af te dwingen krachtens de bepalingen van de toepasselijke nationale wetgeving.

24. Samenwerking en coördinatie

1. De overheden vermeld in de vorige afdeling moeten proberen met elkaar samen te werken om een meer uniforme privacybescherming te verwezenlijken met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, zowel op nationaal als internationaal niveau. Om deze samenwerking te vergemakkelijken, moet elk land wanneer nodig de op zijn grondgebied bevoegde toezichthoudende overheid kunnen identificeren.
2. Deze overheden zullen in het bijzonder hun uiterste best doen om:
 - a. verslagen, onderzoekstechnieken, communicatie- en regelgevingsstrategieën en alle andere nuttige informatie om hun functies doeltreffender uit te oefenen met elkaar delen, in het bijzonder na een verzoek om samenwerking van een andere toezichthoudende overheid bij een onderzoek of interventie;
 - b. gecoördineerde onderzoeken of interventies uitvoeren, zowel op nationaal als internationaal niveau, in zaken waarin de belangen van twee of meer overheden op het spel staan;
 - c. deelnemen aan vergaderingen, werkgroepen en gezamenlijke fora, alsook seminars, workshops of cursussen die bijdragen tot gemeenschappelijke standpunten of de verbetering van de technische vaardigheden van het personeel in dienst van deze overheden;
 - d. de vereiste vertrouwelijkheid behouden met betrekking tot de informatie uitgewisseld tijdens deze samenwerking.
3. De Staten moeten regionale, nationale of internationale onderhandelingen over samenwerkingsakkoorden tussen toezichthoudende overheden die bijdragen tot een effectievere naleving van deze afdelingen moeten door de Staten worden aangemoedigd.

25. Aansprakelijkheid

1. De verantwoordelijke persoon is aansprakelijk voor geldelijke en/of niet-geldelijke schade die aan de betrokkenen werd toegebracht als gevolg van een verwerking van persoonsgegevens die een inbreuk pleegde op de toepasselijke wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, behalve als de verantwoordelijke persoon kan aantonen dat de schade niet aan hem te wijten is, en dit onverminderd alle acties van de verantwoordelijke persoon tegen de verwerkingsdienstverlener die is ingeschakeld in om het even welke fase van de verwerking.
2. De Staten zullen gepaste maatregelen aanmoedigen voor vereenvoudigde toegang van de betrokkenen tot de relevante gerechtelijke of administratieve processen waarmee zij vergoed kunnen worden voor de schade vermeld in voorgaande paragraaf.
3. Voormelde aansprakelijkheid geldt onverminderd de vastgelegde strafrechtelijke, burgerrechtelijke of administratieve sancties voor overtreding van de bepaling van de nationale wetgeving voor privacybescherming met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

De implementatie van de proactieve maatregelen beschreven in afdeling 22 van dit document in aanmerking moet worden genomen bij de bepaling van de aansprakelijkheid en de sancties vastgelegd in deze afdeling.